

Podpora infrastruktury pro alternativní paliva – novela zákona č. 311/2006 Sb

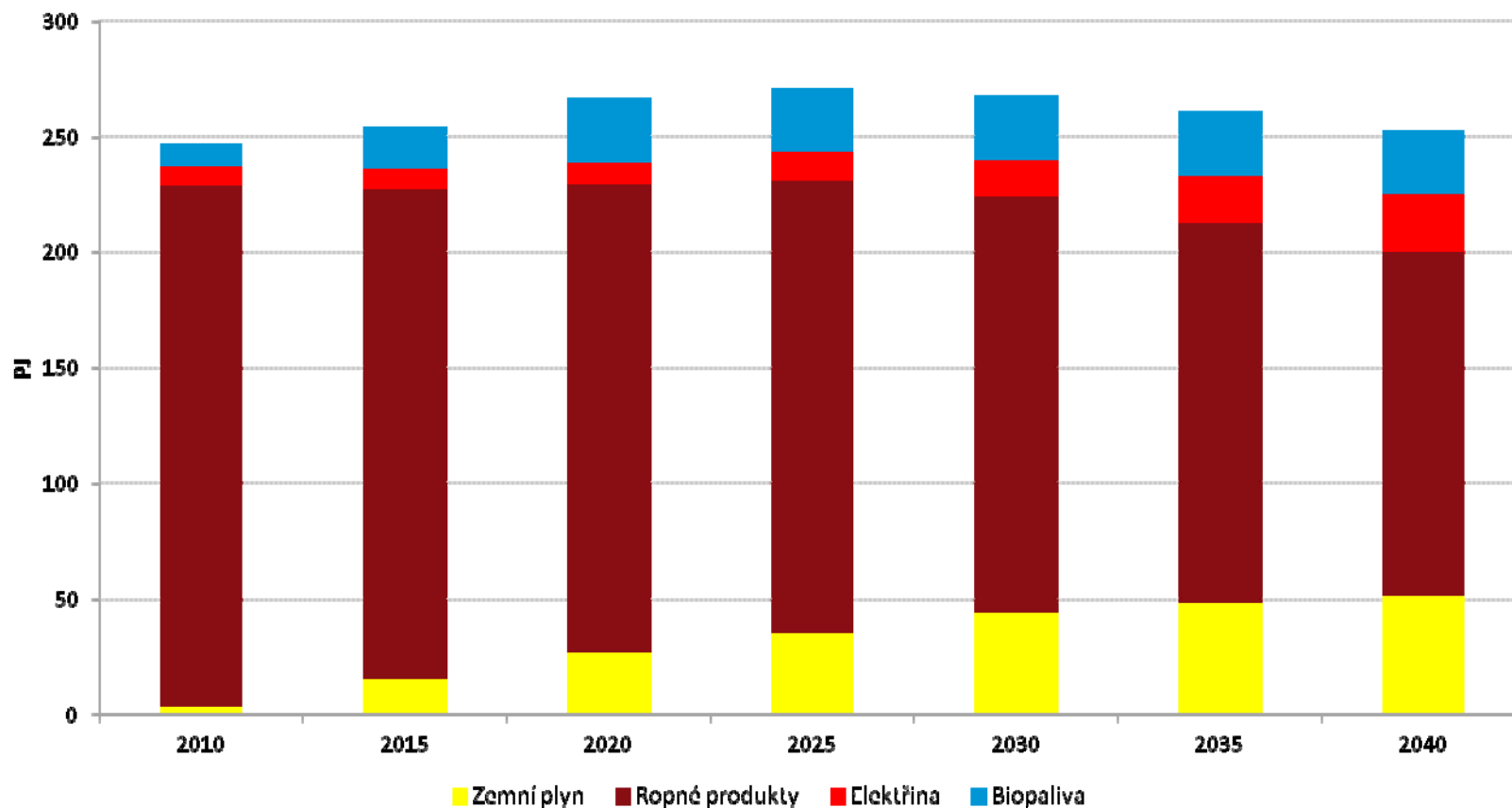
MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Jan Zaplatílek

SEK – spotřeba energie v dopravě

Vývoj a struktura konečné spotřeby energie v dopravě

SEK – vize v oblasti dopravy

- ➔ Do budoucna je nutné snížit v dopravě závislost na ropě, resp. na palivech vyráběných z ropy, a zvýšit zastoupení alternativních paliv v dopravě, vybudovat dostačující infrastrukturu pro vozidla na alternativní pohon (zemní plyn, elektřina). Snížit tak dopady na životní prostředí vznikající v souvislosti s tímto odvětvím (emise, migrační prostupnosti krajiny včetně vodních toků). Zachovat či zlepšit mobilitu obyvatelstva nejen v rámci městských aglomerací ale i na úrovni regionální, národní či mezistátní.

SEK – hlavní cíle v oblasti dopravy

- ➔ Zvyšovat konkurenceschopnost ČR a zároveň podporovat snižování emisí skleníkových plynů (stát se vedoucím hráčem na poli technologického rozvoje v aplikaci využívání inovativních pohonů).
- ➔ Zajistit pro resort dopravy pro rozvoj mobility a udržení konkurenceschopnosti hospodářství ČR dostatek paliv, resp. energie za dostupné ceny. I zde platí pro dopravu to, co platí z pohledu elektrické energie pro průmysl.
- ➔ Podporovat výzkum a vývoj v oblasti zvýšení efektivity spalovacích motorů, ekologičtější dopravní prostředky (zejména CNG, LNG, alternativní paliva z OZE, hybridní pohony), včetně vývoje palivových článků, akumulátorů a superkapacitorů pro rozvoj elektricky poháněných vozidel.
- ➔ Připravit, v návaznosti na doporučení OECD IEA Policy Review 2010, Národní akční plán udržitelné mobility ke zvýšení energetické efektivity v dopravě s pevným harmonogramem pro jeho implementaci.
- ➔ Rozvíjet infrastrukturu pro ekologičtější dopravní prostředky a telematické systémy řízení dopravy směřujících k automatizaci a optimalizaci dopravy. Je nutno na oblast dopravy nahlížet komplexně se zahrnutím všech alternativ.
- ➔ Uplatňovat ve veřejné hromadné dopravě osvědčené technologie pro zvýšení podílu elektrické energie pomocí elektrické trakce (další elektrizace kolejové dopravy, případně trolejbusy).
- ➔ Zvyšování účinnosti v celém resortu dopravy.

EU a alternativní paliva

- ➔ Nedostatečný harmonizovaný rozvoj infrastruktury pro alternativní paliva v celé Unii brání vzniku úspor z rozsahu na straně nabídky i mobility v celé Unii na straně poptávky. Je třeba vybudovat nové sítě infrastruktury, například pro elektřinu, zemní plyn (zkapalněný zemní plyn -LNG) a stlačený zemní plyn (CNG)) a případně vodík

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2014/94/EU ze dne 22. října 2014 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva

- ➔ Mělo by se zamezit tříštění vnitřního trhu plynoucí z nekoordinovaného zavádění alternativních paliv na trh. Koordinované rámce politiky všech členských států by proto měly poskytnout dlouhodobou jistotu nezbytnou pro soukromé i veřejné investice do technologií vozidel a paliv a budování infrastruktury a posloužit tak dvojímu cíli – minimalizaci závislosti dopravy na ropě a omezení dopadu dopravy na životní prostředí. Členské státy by proto měly zřídit vnitrostátní rámce politiky uvádějící jejich vnitrostátní obecné a specifické cíle a podporující akce pro rozvoj trhu s alternativními palivy, včetně zavedení nezbytné infrastruktury, která má být vybudována, a to v úzké spolupráci s regionálními a místními orgány a s dotčeným průmyslovým odvětvím, při zohlednění potřeb malých a středních podniků. Bude-li to zapotřebí, měly by členské státy na regionální nebo makroregionální úrovni spolupracovat s dalšími sousedními členskými státy prostřednictvím konzultací nebo společných rámců politiky, zejména tam, kde je nutná kontinuita pokrytí infrastrukturou pro alternativní paliva přes státní hranice nebo výstavba nové infrastruktury v blízkosti hranic, včetně různých možností nediskriminačního přístupu pro dobíjecí a plnicí stanice. Koordinace těchto vnitrostátních rámců politiky a jejich soudržnost na úrovni Unie by měla být podpořena spoluprací mezi členskými státy a posuzováním a podáváním zpráv Komisí.

Předmět SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2014/94/EU

- ➔ Touto směrnicí se zřizuje společný rámec opatření pro zavádění infrastruktury pro alternativní paliva v Unii s cílem minimalizovat závislost dopravy na ropě a omezit její dopad na životní prostředí. Tato směrnice stanoví minimální požadavky na vytvoření infrastruktury pro alternativní paliva, včetně dobíjecích stanic pro elektrická vozidla a plnicích stanic se zemním plynem (LNG a CNG) a vodíkem, které mají být naplněny prostřednictvím vnitrostátních rámců politiky členských států, a rovněž společné technické specifikace pro tyto dobíjecí a plnicí stanice a požadavky na informace pro uživatele.

Hlavní části SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2014/94/EU

- ➔ Definice
- ➔ Vnitrostátní rámce politiky
- ➔ Dodávky elektřiny pro dopravu
- ➔ Dodávky vodíku pro silniční dopravu
- ➔ Dodávky zemního plynu pro dopravu
- ➔ Informace pro uživatele
- ➔ *Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 18. listopadu 2016.*

Implementace Směrnice do národní legislativy a promítnutí do Programových dokumentů

- ➔ Národní akční plán čisté mobility (*NAP CM*)
- ➔ Novela zákona č. 311/2006 Sb. o pohonných hmotách
- ➔ Novela vyhláška 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby
- ➔ Novela zákona č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

Novela zákona č. 311/2006 Sb. o pohonných hmotách

- ➔ Návrh zákona, kterým se novelizuje zákon č. 311/2006 Sb., byl dne 29. února 2016 rozeslán do meziresortního připomínkového řízení. V rámci mezirezortního připomínkového řízení byla rovněž oslovena odborná veřejnost a podnikatelské subjekty. Z oslovených reagovalo na předložený návrh 37 institucí. Z celkem 184 připomínek bylo 99 zásadní povahy. Stanovisko k návrhu zaslala všechna ministerstva ČR, Úřad vlády, Hospodářská komora, SSHR, Svaz průmyslu a dopravy, MHMP, ÚOHS, Konfederace zaměstnaneckých svazů a prakticky všechny krajské úřady. Zásadní připomínky byly všechny vypořádány a materiál bylo možné dne 30. dubna předložit do vlády bez rozporu.
- ➔ Návrh zákona byl v průběhu května a prvních dnů června t.r. projednán v 5 komisích Legislativní rady vlády, nyní se čeká na stanovisko LRV a poté jej projedná vláda ČR.
- ➔ Následně předpokládáme projednání oběma komorami Parlamentu České republiky.

Hlavní důvody předložení novely zákona č. 311/2006 Sb.

- ➔ Hlavním důvodem předložení navrhované právní úpravy je transpozice směrnice EP a Rady 2014/94/EU o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva do českého právního řádu. Jedná se o částečnou transpozici – do zákona o pohonných hmotách jsou transponovány některé definice a povinnosti, které se dotýkají oblasti pohonných hmot pro pohon vozidel.
- ➔ Dalším významným důvodem je snaha odstranit určitou dvoukolejnost povolování výstavby čerpacích stanic a sjednocení této činnosti v rámci kompetencí stavebního zákona.
- ➔ Snaha jasně definovat některé případy, u nichž nebyl nebyl v praxi jednoznačný výklad.
- ➔ Záměr zkrátit (v rámci časového vymezení) povinnost provozovatelů čerpacích stanic nabízet benzín s max. 5 % biopaliv.

Hlavní obsahové náležitosti novely zákona č. 311/2006 Sb.

- ➔ Návrh zákona zavádí **příslušné definice a povinnosti**, které souvisejí s vytvořením infrastruktury pro alternativní paliva. Jedná se konkrétně o definice těchto pojmů: alternativní palivo, veřejně přístupná čerpací stanice, dobíjecí stanice včetně dobíjecího bodu, běžná dobíjecí stanice, vysoce výkonná dobíjecí stanice, veřejně přístupná dobíjecí stanice, elektrické vozidlo.
- ➔ Návrh zákona obsahuje novou právní úpravu - **právní úpravu dalšího druhu alternativního paliva pro pohon vozidel, a to elektřiny**, která dosud nebyla právně upravena, včetně dobíjecích stanic pro elektrická vozidla a jednotlivých druhů těchto stanic.
- ➔ Návrh zákona dále **stanovuje příslušné povinnosti pro provozovatele těchto dobíjecích stanic vyplývající ze směrnice 2014/94/EU a zavádí se směrnicí a v souladu s Národním akčním plánem „Čistá mobilita“ vyžadovanou příslušnou evidenci dobíjecích stanic.**

Hlavní obsahové náležitosti novely zákona č. 311/2006 Sb.

- ➔ Návrhem zákona se rovněž **rozšiřují povinnosti pro provozovatele čerpacích stanic**, které vyplývají přímo ze směrnice 2014/94/EU, a **které souvisejí se zaváděním infrastruktury pro alternativní paliva a doposud nebyly stávající legislativou řešeny**. Tyto povinnosti vplynuly z neustále narůstajícího množství různých druhů paliv pro pohon vozidel (povinnost provozovatele čerpacích stanic poskytovat informace o kompatibilitě jím prodávaných pohonných hmot s vozidlem spotřebitele) a dále z potřeby přiblížit spotřebiteli pohonných hmot výhody alternativních paliv se zřetelem na jejich cenu (povinnost informovat spotřebitele pohonných hmot o cenovém porovnání alternativních paliv s fosilními palivy).
- ➔ Kromě povinností, které jsou implementací části směrnice 2014/94/EU, návrh zákona upravuje a **zpřesňuje některá stávající ustanovení, která přináší v současné době problémy v praxi**. Jedná se zejména o upřesnění **těch ustanovení, jejichž nejednoznačnost pak v praxi může vést k obcházení zákona**.

Změny ve vymezení pojmů

- ➔ a) **pohonnou hmotou** motorový benzin, motorová nafta, zkapalněné ropné plyny, biopalivo nebo jiné palivo z obnovitelných zdrojů, ~~směsné palivo, stlačený a zkapalněný zemní plyn~~ **směsné palivo a alternativní palivo**, pokud jsou určeny k pohonu motoru vozidla nebo zvláštního vozidla,
- ➔ b) **alternativním palivem** palivo nebo zdroj energie, které slouží alespoň zčásti jako náhrada zdrojů fosilní ropy v dodávkách energie pro dopravu a které mají potenciál přispět k její dekarbonizaci a zvýšit environmentální výkonnost odvětví dopravy; jedná se zejména o biopalivo nebo jiné palivo z obnovitelných zdrojů, syntetická a parafinická paliva, stlačený zemní plyn včetně biomethanu, zkapalněný zemní plyn včetně biomethanu, zkapalněné ropné plyny, elektřinu a vodík,
- ➔ **čerpací stanicí pohonných hmot** (dále jen „čerpací stanice“) stavba nebo zařízení, z něhož se pohonná hmota, **s výjimkou elektřiny**, prodává nebo **prodává a vydává** zpravidla do palivové nádrže vozidla; čerpací stanicí není stavba nebo zařízení, ~~které je provozní nádrží umístěnou v provozu, pokud z něhož se pohonné hmoty vydávají~~ pouze pro vlastní potřebu,

Nové pojmy z oblasti elektromobility

- ➔ **dobíjecím bodem** rozhraní schopné dobíjet v určitém okamžiku jedno elektrické vozidlo nebo u něhož je možno provést výměnu baterie v určitém okamžiku u jednoho elektrického vozidla,
- ➔ **dobíjecí stanicí** jeden nebo více dobíjecích bodů,
- ➔ **běžnou dobíjecí stanicí** dobíjecí stanice, která umožňuje přenos elektřiny do elektrického vozidla s výkonem 22 kW nebo nižším, s výjimkou zařízení o výkonu 3,7 kW nebo nižším, jež jsou umístěna v domácnostech nebo jejichž hlavním účelem není dobíjet elektrická vozidla a jež nejsou veřejně přístupná,
- ➔ **vysoce výkonnou dobíjecí stanicí** dobíjecí stanice, která umožňuje přenos elektřiny do elektrického vozidla s výkonem vyšším než 22 kW,
- ➔ **veřejně přístupnou dobíjecí stanicí** dobíjecí stanice na dodávku elektřiny, která uživatelům z celé Evropské unie poskytuje nediskriminační přístup; nediskriminační přístup může zahrnovat různé podmínky ověření, použití a platby,
- ➔ **elektrickým vozidlem** motorové vozidlo s pohonem zahrnujícím alespoň jedno neperiferní elektrické zařízení jako měnič energie s elektricky dobíjeným systémem ukládání energie, který je možno dobíjet externě.

Zákon se nezabývá oblastí výdeje pohonných hmot

- ➔ **výdejem** bezúplatné přemístění pohonných hmot ze skladovací nádrže **zpravidla** do palivové nádrže vozidla, **bezúplatné dobíjení elektrického vozidla elektřinou nebo bezúplatná výměna jeho baterie**

Vztah zákona o pohonných hmotách a energetického zákona

- ➔ Z hlediska energetického zákona jsou plnicí stanice CNG a dobíjecí stanice odběrnými místy
- ➔ Dodávka plynu a elektřiny do uvedených stanic tedy probíhá v režimu energetického zákona, prodej uvedených komodit na těchto stanicích však již probíhá mimo režim energetického zákona
- ➔ Z uvedených důvodů jsou povinnosti ve vztahu obchodník – provozovatel stanice kontrolovány a jejich nedodržování sankcionováno ERÚ, dodržování pravidel ve vztahu provozovatel stanice – zákazník kontroluje a v případě porušení sankcionuje Česká obchodní inspekce

Změna distributora pohonných hmot

- ➔ distributorem pohonných hmot osoba, která prodává nebo je oprávněna prodávat pohonné hmoty na území České republiky, s výjimkou
1. prodeje pohonných hmot z čerpací stanice **nebo dobíjecí stanice,**
 2. prodeje stlačeného zemního plynu, pokud je jeho prodejce držitelem platné licence na obchod s plynem podle energetického zákona,
 3. **prodeje elektřiny, pokud je její prodejce držitelem platné licence na obchod s elektřinou podle energetického zákona,**
 4. **prodeje pohonných hmot, pokud je jejich prodejce vydavatelem palivové karty a pohonné hmoty byly nakoupeny z čerpací stanice prostřednictvím jím vydané palivové karty,**

Změna v povolování provozu čerpacích stanic

- ~~➔ (1) Prodej nebo výdej pohonných hmot je povolen z čerpací stanice, která~~
- ~~➔ a) je stavbou, splňuje požadavky stanovené zvláštními právními předpisy⁵⁾ a českými technickými normami⁶⁾ a její provoz byl povolen kolaudačním rozhodnutím podle stavebního zákona, nebo~~
- ~~➔ b) není stavbou a její provoz je povolen rozhodnutím podle odstavce 2.~~

- ➔ (1) Prodej nebo prodej a výdej pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, je povolen z čerpací stanice, která splňuje požadavky stanovené zvláštními právními předpisy⁵⁾ a českými technickými normami⁶⁾ a je užívána na základě rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem. předpisů.**
- ➔ Čerpací stanice, které byly zřízeny podle § 5 zákona č. 311/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona za čerpací stanice podle tohoto zákona.**

§ 6q - Provozování dobíjecí stanice

- ➔ (1) Podmínky připojení dobíjecí stanice k elektrizační soustavě jsou stanoveny energetickým zákonem.
- ➔ (2) Provozovatel dobíjecí stanice je povinen na dobíjecí stanici zpřístupnit informace o kompatibilitě dobíjecí stanice s elektrickým vozidlem.
- ➔ (3) Provozovatel běžné dobíjecí stanice je povinen zajistit, aby jím provozovaná dobíjecí stanice, s výjimkou bezdrátové nebo indukční jednotky, splňovala požadavky stanovené zvláštním právním předpisem a českou technickou normou.
- ➔ (4) Provozovatel vysoce výkonné dobíjecí stanice je povinen zajistit, aby jím provozovaná dobíjecí stanice, s výjimkou bezdrátové nebo indukční jednotky, splňovala požadavky stanovené zvláštním právním předpisem¹⁶⁾ a českými technickými normami.

Evidence čerpacích a dobíjecích stanic

- ➔ Ministerstvo vede evidenci čerpacích a **dobíjecích** stanic. Evidence čerpacích a **dobíjecích** stanic je vedena v elektronické podobě. Ministerstvo zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup seznam ~~čerpacích stanic, na kterých se prodávají pohonné hmoty,~~ a **veřejně přístupných čerpacích a veřejně přístupných dobíjecích stanic**, který obsahuje údaje uvedené v odstavci 2 písm. ~~e) a d) c) a e) až g).~~ Ostatní údaje z evidence čerpacích a **dobíjecích** stanic jsou neveřejné.
- ➔ Vlastník dobíjecí stanice je povinen ministerstvu
 - a) před uvedením dobíjecí stanice do provozu oznámit údaje podle odstavce 2 písm. a) až d) a f),
 - b) bez zbytečného odkladu oznámit uvedení dobíjecí stanice do provozu nebo ukončení provozu dobíjecí stanice a každou změnu údaje podle odstavce 2 písm. a) až d) a f).

Nákup pohonných hmot

- ➔ (1) Distributor pohonných hmot a provozovatel čerpací stanice je povinen na území České republiky nakupovat pohonné hmoty pouze
 - a) od osoby registrované jako distributor pohonných hmot,
 - b) od osoby, která je držitelem platné licence na obchod s plynem podle energetického zákona v případě nákupu stlačeného zemního plynu, nebo
 - c) z čerpací stanice zapsané v evidenci čerpacích stanic.

- ➔ (2) Nákup pohonných hmot, s výjimkou elektřiny a plynu, od osoby jiné než osoby registrované jako distributor pohonných hmot nebo z čerpací stanice zapsané v evidenci čerpacích stanic se zakazuje.

Povinnost provozovatele čerpacích stanic ohledně motorového benzínu

- ➔ Provozovatel čerpací stanice je povinen zajistit, aby minimálně na 50 procentech čerpacích stanic z celkového počtu jím provozovaných čerpacích stanic, na kterých je prodáván nebo vydáván motorový benzin, byl prodáván nebo vydáván také motorový benzin s obsahem kyslíku maximálně 2,7 procent hmotnostních a s obsahem ethanolu maximálně 5 procent objemových
- ➔ Toto ustanovení pozbývá účinnosti dnem 1. ledna 2018 (v platném znění 1. ledna 2019).

Děkuji za pozornost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Jan Zaplatílek

24